

İRAN HANSI HAQLA İSLAM DÜNYASINI AZƏRBAYCANI PİSLƏMƏYƏ ÇAĞIRAN MÜRACİƏT QƏBUL EDİB?!

İran parlamentinin qətnaməsi son aylar Azərbaycanın güc və təhlükəsizlik strukturlarının Təhranda ölkəmizin səfirləri de daxil olmaqla, Azərbaycan əleyhinə həyata keçirilən terror aktlarına, İranın ölkə daxili ndəki agentura şəbəkəsinə qarşı apardığı genişmiqyaslı əməliyyatlara cavab olaraq qəbul edilib. Ümumiyyətə, İran dövlət və parlament səviyyəsində terroru dəstəkləyən və ona haqq qazandıran ölkədir. İran parlamenti, heç şübhəsiz, müasir tarixdə öz xalqına qarşı qətləmə çağırışla bağlı sənəd qəbul edən ilk və tek parlamentdir. Keçən il noyabrın 8-də İran parlamenti ölkədə etiraz aksiyaları keçirən insanları edam etməyə çağırış eks olunan qərar qəbul etdi. Parlamentin həmin qərarından sonra BMT İnsan Haqları Şurası və bir sıra beynəlxalq insan haqları təsisatları İranda etirazlar zamanı həbs edilmiş 14 mindən çox insanın edam oluna bileyəcəyi ilə bağlı həyəcanlı tabii cədlər. Ən dehşətliyi de o iddi ki, İran parlamentinin 290 deputatından 227-si öz xalqına qarşı qətləmə və terroru çağırış yönümü qətnamənin lehina səs verdi. Onu da qeyd etmək yerinə düşər ki, İranda dövlət maraqlarının təmİN edilməsi üçün terror aktlarından istifadəyə rəsmən razılıq 1979-cu ildən verilib.

Bu fikirləri Gənc Demokratlar İnsti-
tutu içtimai Birliyinin sədri, politoloq
Yegane Hacıyeva söyleyib.

Politoloğun sözlerine görə, ABS Dövlət Departamenti tərəfindən tərtib edilən 48 səhifəlik "Beynəlxalq qanunları pozan İran rejimini dağlıcılık hərəketlərinin tarixi" adlı hesabatında İranın her il Suriya, Yemen və İraqda terror aktlarının gerçekləşdirilməsi üçün azı 16 milyard dollar vəsait xərcleməsi haqqında məlumatlar var. İran xalqı iqtisadi problemlər içinde böyükluğunu bir zamanda Təhran dövləti terror aktlarına 16 milyard dollardan çox vəsatit xərcleyib. Hesabatda xərclərin bölgüsü belə göstərilir ki, İran Livanda "Hizbullah" üçün illik 700 milyon, Suriyada Əsəd rejimine 4,7 milyard, Yemənde Husulərin ilde 100 milyon, İraqda "Şe keşikçiləri" təşkilatına isə 100 milyon dollar ödəyib. Azərbaycana qarşı qəbul olunan qətnamədə diqqəti çəkən əsas məqam Fələstin və Quds mesələlərinin on planda olmasıdır. Maraqlıdır ki, İran xaricdə terror fealiyyətinin ideoloji əsası kimi məhz Fələstin və Quds qabardır. Diqqətənən məqam budur ki, İran xaricdə ter-

ildə səfirliliklə paralel, Fələstində de konsulluq nümayəndəliyimiz açılıb. İsrailin müsəlman vətəndaşları ilə Fələstinin yəhudi vətəndaşları arasında güvən və etibarın təmin edilmesi iki ölkə arasında sühəlün formalasmasına vacib rol oynaya bilər. Bu işə her iki ölkə, ümumilikhədə isə Yaxın Şərqi region üzün xeyrlikdir.

Y.Hacıyeva bildirib ki, qətnamədə İranın sionist nağillər kontekstində qabarṭığa çalışdığı dini məqamlara bir de İranın Ermenistanın münasibətləri müstəvisində diqqət yetirmək vacibdir. Belə ki, öten İl Ermenistanın baş nəziri Nikol Paşinyanın İrana işgəzar səfəri çərçivəsində 2023-cü ilin yazında 7,2 kilometrlik "Qacaran" tunelinin tikintisine başlamaq haqqında razılıma əldə edildi. Nəzərdə tutulan tunelin tikintisinin maliyyə təminatçısı İranın Ali Dini Liderinin fondudur. Bu İl Ermenistanın sefer edən İranın əmək və sosial rifah nəziri Seyid Sultan Mortazavi bildirib ki, İran Ermenistana en yaxşı təcrübəleri bölüşmeye ve Ermenistanın ordusunun 2020-ci il mühərbiyə zamanı əllil olmuş eserlərinə reabilitasiya xidmətləri göstərməye hazırlıdır. Əldə olunan razılışa maya gərə, 2020-ci il mühərbiyə zamanı əllil olmuş erməni eserlərinin bir qrupu müalicə məqsədile İrana yollanıb.

"İranın Əmək və Sosial Rifah Nazirliyinin fealiyyəti ölkə bütçesi ilə paralel, həmin ölkənin Ali Dini Liderinin Fondunun ianələri hesabına həyata keçirilir. Hər il Azərbaycandan, Rusiyadan və digər postsovet ölkələrində

yaşayan azərbaycanlılardan milyonlar dollar həcmində maliyyə xüms və şəhriyə məqsədilə həmin fonda gəndərilir. İndi aydın olur ki, İran İslam İnqilabının Ali Rəhbəri Ayetullah Seyid Əli Xamneyinin fondu onu səmimi təqib edən azərbaycanlıların maliyyəsi hesabına Ermenistanın tunel tiki, dünya müsəlmanlarının xüms və şəhriyələrinin hesabına 44 gün ərzində 3 minə yaxın müsəlmani öldürən erməni eserlərinin müalicə etdirir və s. Bu ilin əvvəlində İran bu ölkəyə sefer edən Ermenistanın baş naziri Nikol Paşinyanın həyat yoldaşı Anna Akopyanın müqəddəs yerlərdən olan Qum şəhərində məscid və Həzəri Fatime Məsumənin məqbərəsinə apardı.

İran ermenilərin vaxtılı işğal etdikləri torpaqlarımızdakı məscidləri mehv etməsinə, donuz axuruna çevirməsinə 30 il sessiz izledi, Birinci Qarabağ mühərbiyəsində eşr görürən müsəlman qadınlarını, azyaşlı qızların təcavüz olunmasına etiraz etmedi. 44 günlük Vətən mühərbiyəsində müsəlmanları şəhid edən, şirin yuxuda olarken körpələri raket atışı ilə öldürüren erməni eserlərinin dini lədərin dönya müsəlmanlarından yığıdı xümslərin hesabına müalicə etdirilməsinə İran parlamenti bir dəfə de olsun səsini çıxardı. Buradən haqla əlaqədər bəzi suçlar: İndi İran parlamenti hansı mənəvi haqla İsləm dünyasını, İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatını Azərbaycana pisləməyə çağırın müraciət-beyanat qəbul edib?", - deyə Y.Hacıyeva fikir-lərinin yekunlaşdırıb.

TÜRKİYE VƏ YERLİ MEDIA NÜMAYƏNDƏLƏRİ ÜÇÜN AZAD EDİLMİŞ ƏRAZİLƏRƏ MEDIA-TUR TƏŞKİL OLUNUB

Hakimiyyet.info.az xəber verir ki, aprelin 6-da Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə azad edilmiş ərazilərdə Azərbaycan Ordusunun fealiyyəti ilə tanış olmaq məqsədilə bir qrup Türkiye və yerli media nümayəndələri üçün növbəti media-tur təşkil olundu.

Səfər çərçivəsində ilk olaraq media nümayəndələri azad edilmiş ərazilərin Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) ilə qarşılıqlı əlaqədə minarələrdən temizləmə prosesini və qardaş Türkiyənin istehsalı olan MEMATT (Mexaniki Mina Temizləmə Təchizatı) mühəndis texnikasının praktiki tətbiqini izleyiblər.

Media nümayəndələrinə məlumat verilib ki, Azərbaycan Ordusunun şanlı qələbəsi ilə biten Vətən mühərbiyəsindən bu günədək Müdafiə Nazirliyinin mühəndis bölmələri tərəfindən 29000 hektaradək ərazi temizlənmiş, erməni hərbçiləri tərəfindən basdırılmış 23230 eded mina, elecə də döyüş eməliyyatlarından qalma partlamamış hərbi sursat aşkar edilərək zərərsizləşdirilib.

Media nümayəndələrinə artıriya bölmələrinin nümunəvi döyüş hazırlığı məşğəlesi də nümayis etdirilib.

Media nümayəndələrinə hərbi qulluqçuların fealiyyətini izleyib, çəkilişlər aparıb və hərbçilərdən müsahibələr götürüb.

Hərbi qulluqçular onlar üçün yaradılan şəraitdə məmənənlərini ifadə edib, azad olunmuş ərazilərdə xidmət etməkdən qurur duydularını bildiriblər.

TÜRKSOY-A ÜZV ÖLKƏLƏRİN UNESCO ÜZRƏ MİLLİ KOMİSSİYALARININ BAKIDA İCLASI KEÇİRİLİR

Aprelin 7-də UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyası, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSOY), ADA Universiteti və Universitetin İnkışaf və Diplomatika İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə TÜRKSOY-a üzrə ölkələrin UNESCO üzrə Milli Komissiyalarının 9-cu iclasının açılış mərasimi keçirilir.

Açılış mərasimində nazirlər, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının (TÜRKSOY) Baş katibinin, UNESCO üzrə Türkiye Milli Komissiyasının prezidentinin, UNESCO üzrə Milli Komis-

siyaların baş katibləri və sefirlər iştirak edirlər. İclas çərçivəsində TÜRKSOY-a üzrə ölkələrin UNESCO üzrə Milli Komissiyalarının 9-cu dövr sədriyli Türkiye Respublikasının UNESCO üzrə Milli Komissiyasından Azərbaycan Respublikasının UNESCO üzrə Milli Komissiyasına ötürülcəyi gözlənilir.

Qeyd edək ki, 2023-cü il Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində keçiriləcək bağışlı mərasimində sözügedən iclasın yekun bəyanatı qəbul ediləcək.

ELEKTROENERGETİKA İLƏ BAĞLI QÜVVƏDƏ OLAN QANUN MÜASİR TƏLƏBLƏRƏ CAVAB VERMİR

Hazırda qlobal səviyyədə energetika sistemində çox ciddi transformasiya proseslərinin şahidi, ölkələr intensiv şəkildə enerji keçidi proseslərini həyata keçirir, müasir çağışışlara cavab verən inkişaf modellərinin tətbiq edilir. Trend-in məlumatına görə, bunu energetika naziri Pərviz Sahabov Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetikə və ekologiya komitəsinin bu gün keçirilən iclasında "Elektroenergetika haqqında" yeni qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı deyil.

O bildirib ki, dünya iqtisadi sisteminin üzvi bir parçası olaraq və xüsusi, dönyanın enerji xəritəsində mühüm rəla malik ölkə kimi Azərbaycan da bu proseslərdən kənardan qala bilmədi.

"Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2022-2026-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nın Tədbirlər Planında elektrik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi, planlaşdırılması və təchizati fealiyyətlərinin hüquqi və idarəciyə cəhədən ayrılmazı, bazar qaydalarının hazırlanması, müstəqil təchizat subyektlərinin fealiyyətinin təşviq edilmesi, zəruri tənzimləyici mühit formalaşdırılması ilə ümumiyyət bazar prinsiplərinin tətbiqi nezərdə tutulub.

Burada ana məqsəd sosial statusundan asılı olmayıraq, bütün vətəndaşlarımızı iqtisadiyyatın elçətan, etibarlı, keyfiyyətli və dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təmin etməkden ibarətdir.

Bununla yanaşı, bazar prinsiplərinin tətbiqi energetika sahəsində yuxarıda qeyd etdiyimiz müasir inkişaf istiqamətləri üçün əlverişli şəraitin yaradılmasını, resurslardan səmərəli istifadənin stimulaşdırılmasını, dövlətin maliyyə yükünün azaldılmasını, özel investisiyalar üçün müabit mühiti təmin etdək" - deyə nazir bildirib.

O əlavə edib ki, beynəlxalq təcrübə əsasında hazırlanaraq təqdim edilmiş yenisi "Elektroenergetika haqqında" qanun layihəsi məhz bu məqsədlərdən irəli gelərkən islahatların növbəti mərhələsi üçün hüquqi mexanizm formalaşdıracaqdır.

"Qüvvədə olan qanunun qəbulundan uzun müddət keçidiyinə görə müasir tələblərə cavab vermədiyini də xüsusi olaraq vurğulamaq lazımdır", - deyə nazir əlavə edib.